

Referat fra Jord-ERFA-Midt 23. oktober 2013

Sted: Tinghallen – Tingvej 2 i Viborg (Kongres- & Musikhus overfor Viborg Stadion, 8800 Viborg)
Tidspunkt: Lokale: Tingstedet 1 (hvor vi har været mange gange før) Onsdag den 23. oktober 2013 kl. 08.45 – 15.00.
Tilmelding: Til Per.Novrup@ru.rm.dk senest mandag den 21. oktober 2013
Pris: **Deltagelse er gratis.**

Dagsorden:

08.45-09.15

Kaffe og rundstykker samt velkommen (Per Novrup)

09.15-10.15

Naturopgaven i den nye JFL (Helle Larson og Morten Bondgaard, Region Midt)

Regionen skal foretage kildeopsporing af forureninger, der kan true natur og overfladevand fra 2014 til 2019/21. Der er ikke afsat midler til denne opgave. Eksisterende data, der retter sig mod grundvand og areal, bruges til opgaven gennem et screeningværktøj udviklet af MST. Efter screeningen foretages en manuel vurdering ud fra konkret viden. På landsplan vurderes der at være ca. 200-500 potentielle trusler. Oprydning/indsats fra 2021-2027. Der er pt. ikke lavet aftale om finansiering af den del.

I perioden er der afsat 50 mio. til alle regioner til akutte foranstaltninger. Dem vil der nok være begrænset antal af. Den nye opgave/indsats skal være i overensstemmelse med vandplan 3.

Der kører i øjeblikket flere TUP projekter - blandt andet ved en losseplads i Holstebro.

Der er ikke udgivet bekendtgørelse eller vejledning på området endnu. Bekendtgørelse kommer ved årsskiftet 2013/14 mens vejledningen forventes sommeren 2014.

Det er regionens vurdering, at § 8 hensyn først er gældende når de udpegede indsatsområder foreligger.

Indlægget blev afsluttet med lidt gruppearbejde, hvor kommunerne blev bedt om at komme med konkrete eksempler på jordforureninger, der i dag menes at påvirke natur og overfladevand. Send gerne eksempler til regionen, morten.bondgaard@ru.rm.dk.

Desuden drøftedes vigtigste snitflader mellem regionen og kommunerne i forbindelse med den nye opgave. Her blev blandt andet nævnt listegennemgang med kommunernes vandløbsfolk og kommunernes viden om evt. ekstra lokaliteter som ikke fremgår af vores lister.

Desuden foreslog kommunerne samarbejde med staten som overvågningsmyndighed.

Regionen har nedsat en midlertidig projektgruppe på området bestående af Morten Bondgaard, Anja Melvej, Kaspar Rüegg og Helle Larson til varetagelse af opgaven i 2014. Fra 2015 en driftsopgave. Kommunerne er velkommen til at kontakte gruppen med spørgsmål.

10.15-10.45

Prioritering og rangering af opgaver – Regionens fokusområde (Anja Melvej, Region Midt)

Regionens strategi:

Det er regionens strategi at være faglig kompetent, effektiv og "smidig" i vores løsning af opgaverne. Regionen vil gerne være kommunernes og uddannelsesinstitutionernes foretrukne samarbejdspartner. Regionerne har fokus på udvikling.

Regionens prioritering af råstofindsatsen:

Råstoffer til erhvervet og samfundet gennem råstofplan og råstofkortlægning. Råstofplan 2012 fortsat ikke godkendt da den er påklaget. Forventer snarlig godkendelse.

Opstart af råstofplan 2016 i 2014.

Ny opgave i 2014 om råstoftilladelser. Aftalt møde med kommunerne om overdragelsesmodel den 12. november 2013.

Opfølgende møde i marts/april 2014.

Prioritering af jordforureningsindsatsen:

Regionen har ligestillede indsatsområder – dvs. 50% areal og 50% grundvand.

I forhold til indledende indsats overfor grundvand følger vi indsatsplanerne. I Vestjylland kan vi dog pt. ikke følge med. Videregående grundvandsindsats med fokus på de værste først.

Vores arealindsats foregår efter anmodning og prioriterede lokaliteter. Vi vægter indeklima over kontakt, fordi borgere har mulighed for at undgå kontakt med forurenede jord, men de kan ikke undgå forureningen i indeklimaet.

Rangering af opgaver:

Vi rangerer vores opgaver ved hjælp af et GIS

Prioriteringsværktøj (GISP). Alle kommuner har adgang til

"lokDetaljeret rapporten" i rapportserveren der viser lokaliteter i deres kommune med vores rangering. Har kommunen ikke en adgangskode kan den fås ved henvendelse til Tom Birch Hansen, Tom.Birch-Hansen@ru.rm.dk. Flere kommuner har allerede adgang.

10.45-11.00

Pause (walk and talk)

11.00-11.40

Chromatogrammer og olieprodukter (Jytte Gert Simonsen, Region Midt)

Karakteristika for de forskellige olieprodukter blev gennemgået. Standardchromatogrammer blev gennemgået og der blev gjort opmærksom på, at et standardchromatogram fra ét laboratorium ikke er magen til et standardchromatogram fra et andet laboratorium. Så når prøver skal sammenlignes skal standardchromatogrammet og prøvechromatogrammer være fra samme laboratorium.

Desuden blev der gjort opmærksom på, at det er vigtigt at gennemgå JAGG beregninger i rapporter og selv lave efterberegninger. Der findes forskellige standardværdier for samme stof, eks. var n-dodecan, hvor den ene beregning gav indeklimaproblemer, mens der ikke var problemer ved den anden.

11.40-12.20

Dispensation til returjord i råstofgrave, (Morten Steen, Region Midt)

Der er blevet klaget over nogle afgørelser omhandlende dispensation af returjord til råstofgrave.

Hvis klage omhandler grundvand/drikkevand er der truffet afgørelse som ophæver dispensationen, da det ikke kan udelukkes, at der er en risiko for forurening af grundvand/drikkevand.

Regionen har fået at vide at forbud skal administreres restriktivt.

Vi giver derfor afslag i grusgrave som før fik dispensation. Regionen har ca. 50 råstofgrave med dispensation. Der kommer snart et kort over råstofgravene på internettet. Der er behov for alternativ anvendelse og anvisning af overskudsjord. Dette blev diskuteret.

12.20-13.10

Frokost

13.10-14.20

Strategi of sampling (Loren Ramsay, VIA University College)

Der blev sat spørgsmålstegn ved om vores prøveresultater fra overfladeforureninger er gode nok.

Vi giver ofte laboratoriet og prøveforberedelsen skylden for fejlkilder. De repræsenterer bare kun en lille fejlprocent i forhold til prøvetagningen der udgør 1000%.

Vigtigt at tænke på at små fejl er ligegyldige herunder hastedanalyse (50%) og laboratorium (kemisk analyse 2-20%, prøveforberedelse 100-300%). Vigtig at vi laver prøvetagningen korrekt.

Det gælder om at dokumentere sin fejlprocent for at kunne forsvare sine resultater.

Der er ikke noget der hedder homogen prøve. Det handler om udtagning af repræsentative prøver til trods for inhomogeniteter.

Vi skal ifølge Loren gå fra at sikre at den udtagne jordprøve måles korrekt til at den rigtige jordprøve udtages.

Vi skal udtage 50-100 increments (delprøver) i stedet for 5 som benyttes i dag for hvert defineret område (decision units).

14.20-14.25

Kaffepause

14.25-15.00

Retningslinjer for håndtering af overskudsjord fra vej- og ledningsarbejder (Annette Gerlif, Viborg Kommune og Jannie Kragelund Pedersen, Herning Kommune)

En arbejdsgruppe bestående af Viborg, Skive, Holstebro, Silkeborg og Herning Kommuner og Region Midt (med til første møde) har udarbejdet et forslag til retningslinjer for håndtering af overskudsjord fra vej- og ledningsarbejder. Formålet med udarbejdelse af retningslinjerne er bl.a. at udarbejde et værktøj til "bygherre" til at sikre, at jordhåndteringsplanen i forbindelse med vej- og ledningsprojektet er fuldt oplyst ved indsendelse til kommunen.

Forslaget blev fremlagt, hvor der blev gjort opmærksom på, at der i gruppen havde været enighed om hvad afsnittene projektbeskrivelse, miljøoplysninger og jordhåndteringsplan skulle indeholde. Der har i gruppen ikke været enighed om afsnittet udtagning af antal miljøprøver herunder om det er 1 pr. 30 tons eller 1 pr. 120 tons. Det blev diskuteret, og der var

enighed om, at retningslinjenotatet udsendes til alle til kommentering. Bemærkninger sendes til Annette Gerlif, ag3@viborg.dk

Der blev desuden gjort opmærksom på, at det vil være godt at indsætte eksempler i retningslinjenotatet.

15.00-15.10

Afrunding af dagens program, emner til næste gang

Esben fra Aarhus Kommune havde to generelle spørgsmål:

1. Er der mulighed for at kommunerne kan få adgang til VJ's kurser. Per Novrup henviste til chefgruppen (regionschefer) samt Morten Sørensen fra VJ som var til stede under mødet.
2. Sendes præsentationerne fra mødet til deltagerne? Per Novrup forklarede at præsentationerne lægges på regionens hjemmeside. Kig ind på www.jordmidt.dk under "Selvbetjening", og herefter "ERFA netværk". Siden kræver brugernavn og password, som kan fås ved henvendelse til Per Novrup.